

ALTERNATIIVTURG *FIRST NORTH:* Turg kasvuettevõttele

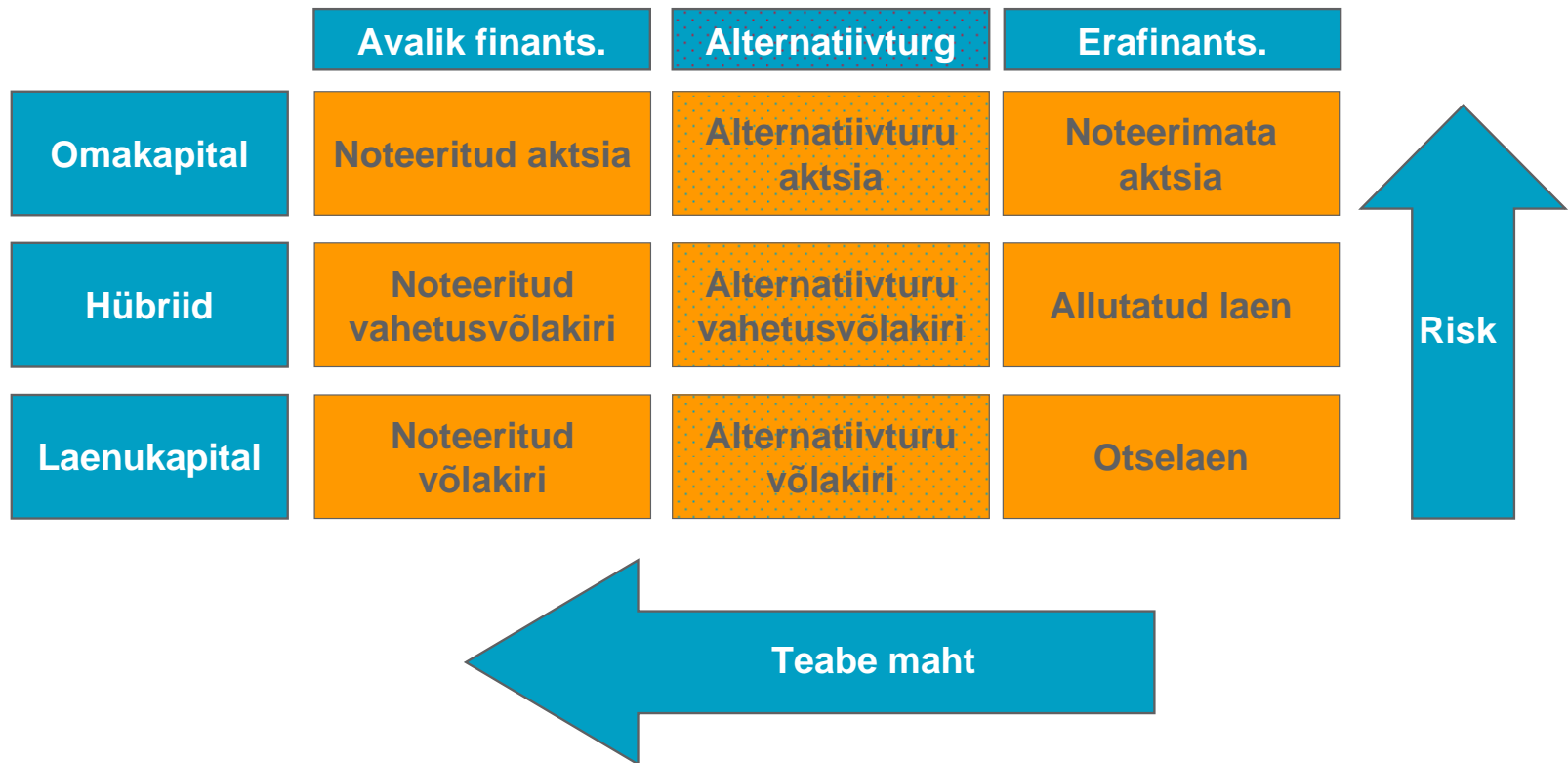

Mai 2009

NASDAQ OMX^{SM}

Finantseerimisvõimalused

Peamised alternatiivturud Euroopas

- Londoni Börsi **AIM** – avati 1995, nimekirjas 1452 ettevõtet (05/2009)
- Euronexti **Alternext** – maist 2005, nimekirjas 135 ettevõtet (05/2009)
- Deutsche Börse **Entry Standard** – oktoobrist 2005, 114 ettevõtet (05/2009)
- **NASDAQ OMX First North** – 134 ettevõtet (05/2009):
  - Kopenhaagen – detsembrist 2005
  - Reykjavik – detsembrist 2005
  - Stockholm – juunist 2006
  - Helsinki – aprillist 2007
  - Riia – juunist 2007
  - Tallinn, Vilnius – novembrist 2007

Alternatiivturu eesmärk ja olemus

- Alternatiivturu eesmärgiks on pakkuda väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele võimalust kaasata täiendavat kapitali väärtpaberiturult
- Alternatiivturg toimib analoogselt reguleeritud väärtpaberituruga, kuid ettevõtetele on sisenemisbarjäärid märksa madalamad
- Alternatiivturg pakub teadlikele investoritele võimalust mitmekesistada oma investeerimisportfelli, lisades sellele riskantsemaid elemente

Alternatiivturu mudel võrreldes börsiga

- **Madalamad sisenemisnõuded**

- avalikkusele kuuluvate aktsiate osakaalu nõue puudub
- tegevusajaloo nõue puudub
- turuväärtuse nõue puudub

- **Madalamad teabe avalikustamise nõuded**

- raamatupidamisstandard – kohalik või IFRS
- keelenõue – kohalik või inglise keel
- finantsaruandluse sagedus – 2 korda aastas
- Hea Ühingujuhtimise Tava – järgimine vabatahtlik

- **Madalamad tasud**

Põhinõuded nimekirjade/turgude kaupa

Põhinimekiri (reguleeritud turg)	Investornimekiri/Vabaturg (reguleeritud turg)	Alternatiivturg (reguleerimata turg)
<ul style="list-style-type: none"> • Noteerimine • Täisprospekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Kauplemisele võtmine • Täisprospekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Kauplemisele võtmine • Lihtsustatud prospekt/ Täisprospekt
<ul style="list-style-type: none"> • Tagatud nn europass 	<ul style="list-style-type: none"> • Tagatud nn europass 	<ul style="list-style-type: none"> • Kauplemine europassita/ Europassiga
<ul style="list-style-type: none"> • Prospekti kinnitab FI 	<ul style="list-style-type: none"> • Prospekti kinnitab FI 	<ul style="list-style-type: none"> • Prospekti kinnitab börs/FI
<ul style="list-style-type: none"> • Omakapital: 4 mln EUR 	<ul style="list-style-type: none"> • Omakapital: 1 mln EUR 	<ul style="list-style-type: none"> • Omakapitalinõue puudub
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Free float</i> 25% v. 25mEUR 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Free float</i> piisav 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Free float</i> nõue puudub
<ul style="list-style-type: none"> • Ajalugu vähemalt 3 aastat 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajalugu võib olla lühem 	<ul style="list-style-type: none"> • Ajaloole nõudeid ei ole
<ul style="list-style-type: none"> • Finantstulemused stabiilsed, omakapital positiivne 	<ul style="list-style-type: none"> • Finantstulemustes võib esineda kõikumisi, suured investeeringud, riskid 	<ul style="list-style-type: none"> • Finantstulemustes võib esineda kõikumisi, suured investeeringud, riskid
<ul style="list-style-type: none"> • Kõrged info avalikustamise nõuded 	<ul style="list-style-type: none"> • Kõrged info avalikustamise nõuded 	<ul style="list-style-type: none"> • Madalamad info avalikustamise nõuded (IFRS, HÜT, vahearuanded)
<ul style="list-style-type: none"> • Kontrollitud riskid, mistõttu kõrge investorkaitse 	<ul style="list-style-type: none"> • Kõrgemad riskid, mistõttu madalam investorkaitse 	<ul style="list-style-type: none"> • Kõrged riskid, mistõttu madal investorkaitse
<ul style="list-style-type: none"> • Kõrgliiga ettevõtted 	<ul style="list-style-type: none"> • Hüppelaud põhinimekirja 	<ul style="list-style-type: none"> • Hüppelaud börsile

Miks minna alternatiivturule?

- Laiemad võimalused lisakapitali kaasamiseks
- Tuntus, läbipaistvus, pidev tähelepanu ettevõttele
- Suurem usaldusväärsus partnerite ja klientide silmis
- Lisavõimalus võtmetöötajate paremaks motiveerimiseks
- Klientide sidumine ettevõttega läbi aktsionäri staatuse
- Ettevõtte turuväärtuse kujunemine (ülevõtmiseks?)
- Järelturu loomine ettevõtte aktsiatele
- Kaubeldavad aktsiad kui maksevahend ülevõtmistel
- Suurem efektiivsus, turu kohene tagasiside otsustele
- Soovi korral esimene samm börsiettevõtte staatuse poole
- Väljumisvõimalus senistele investoritele.

Kõrvalmõjud?

- Informatsiooni avalikustamise kohustus
- Ettevõtte juhtkonna ajakulu
- Alternatiivturule tulekuga kaasnevad kulud
- Mõjutatus kapitaliturgude hetkeolukorrast
- Piirangud *insideritele*
- Kontrolli võimalik vähenemine ettevõtte üle

Nõuded ettevõtetele

- Tahe ja valmisolek täita alternatiivturu reegleid
- Lepinguline suhe nõustaja ja börsiga
- Aktsiad on vabalt võõrandatavad (elektroonilised aktsiad Eesti Väärtpaberikeskuses või analoogilises registris
- Ettevõtte kirjelduse või prospekti koostamine
- Valmisolek info avalikustamise nõuete täitmiseks
- Kvantitatiivsed nõuded puuduvad
- Ettevõtte seisund ega tegevus ei tohi ohustada investorite huvide kaitstust.

Nõustaja roll

- Ettevõtte sobivuse hindamine alternatiivturule
- Ettevõtte abistamine dokumentide koostamisel
- Reeglite muudatuste jälgimine ja ettevõtte teavitamine
- Ettevõtte pidev nõustamine reeglite osas
- Avalikustatava teabe konfidentsiaalsuse jälgimine
- Nõuete täitmise jälgimine, börsi teavitamine rikkumistest (põhivastutus lasub siiski ettevõttel)

Alternatiivturu First North Baltic nõustajad

- Aare Raigi Advokaadibüroo

A A R E R A I G | A D V O K A A D I B Ü R O O

- Advokaadibüroo Lepik & Luhaäär LAWIN

LEPIK & LUHAÄÄR | LAWIN
Attorneys at Law

- Advokaadibüroo Sorainen

SORAINEN

- Deloitte Advisory

Deloitte.

- Swedbank

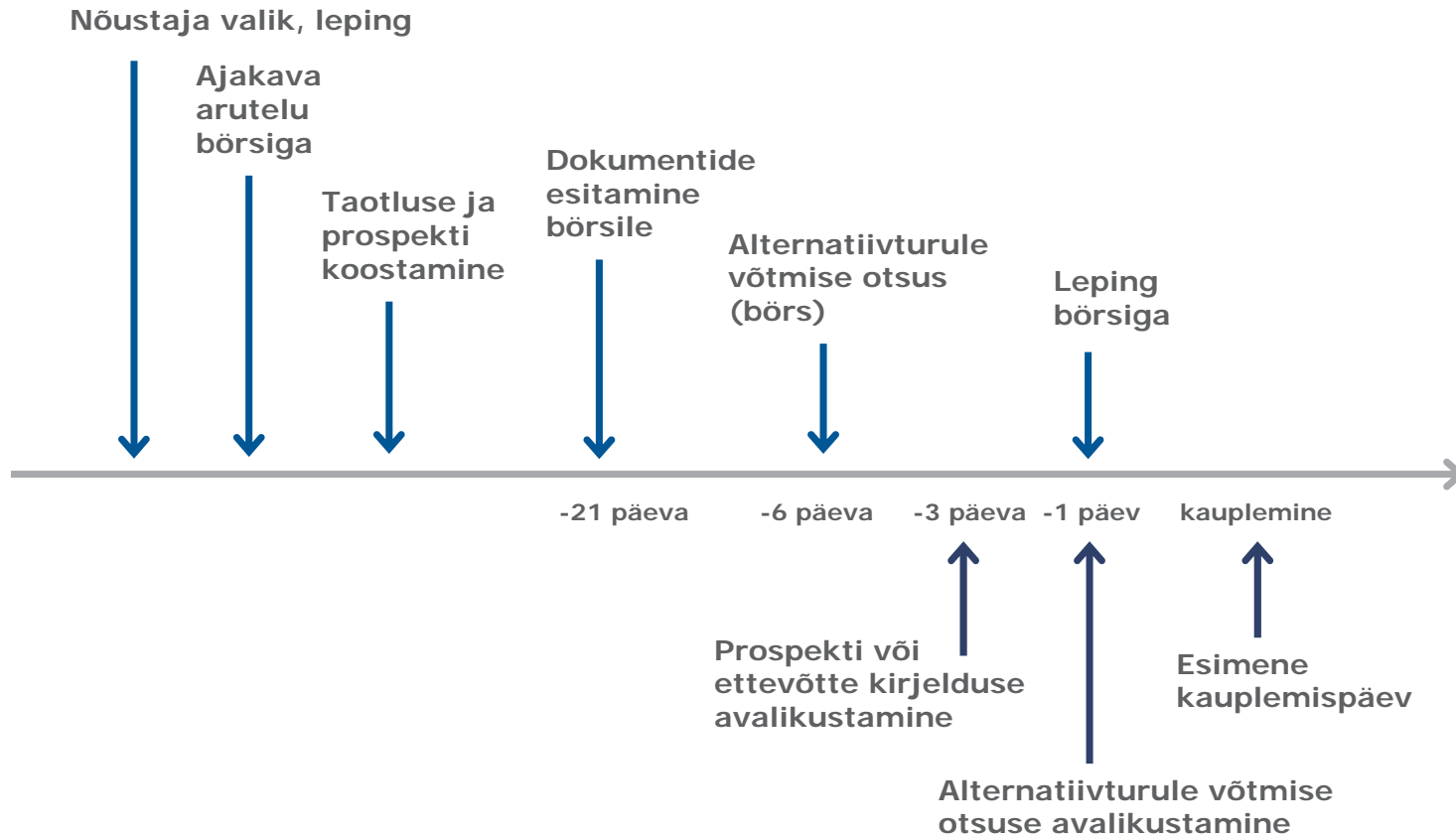
Swedbank

- SEB Enskilda

SEB ENSKILDA

NASDAQ OMX^{SM}
FIRSTNORTH®

Alternatiivturule tuleku ajakava

Ettevõtte dokumentatsioon

- Ettevõtte ja tema nõustaja allkirjastavad taotluse, milles sisaldub ettevõtte kohustus järgida alternatiivturu nõudeid
- Nõustaja kinnitab, et ettevõtte tegevus, juhtimine ja dokumentatsioon vastavad alternatiivturu nõuetele
- Taotlusele lisatakse muuhulgas:
  - Äriregistri väljavõte
  - Põhikiri
  - Taotluse esitamise otsuse väljavõte
  - Ettevõtte kirjeldus või prospekt
  - Poolaastaruanded või auditeeritud aastaruanded (2 a)

Ettevõtte kirjeldus

- Kui prospekti koostamine ei ole nõutav, piisab ettevõtte kirjeldusest
- Ettevõtte kirjeldus katab siiski prospekti olulisemad osad, sh:
  - ettevõtte struktuur, ärimudel, konkurents, turud, riskid
  - ettevõtte omanikud, juhtkond, nõustaja
  - väärtpaberite kirjeldus
  - olulised lepingud, patendid, kohtuvaidlused
  - muu investorile oluline teave

Teabe avalikustamise põhimõtted

- Teabe avalikustamine toimub börsi infosüsteemi veebipõhise kasutajaliidese abil eesti või inglise keeles
- Avalikustada tuleb kogu teave, mis võib oluliselt mõjutada ettevõtte väärtpaberite hinda
- Avalikustamine peab toimuma ilma põhjendamatute viivitusteta
- Teave peab olema õige, täpne, täielik ja üheselt mõistetav

Avalikustamisele kuuluva teabe näited

- Juhtorganite, audiitori, nõustaja muutus
- Muudatused äritegevuses, olulised lepingud, uued turud
- Omandamised, ühinemised, restruktureerimine
- Aktsionäride üldkoosolekud – ettepanekud, otsused
- Muudatused kapitalisstruktuuris
- Auditeerimata vahearuanded, auditeeritud aastaaruanne
- Olulised õigusvaidlused, litsentsid, patendid, kaubamärgid
- Oodatava kasumi/kahjumi muutus
- jne.

Järelevalve alternatiivturul

- Börs korraldab kauplemise järelevalvet
- Börs koostöös nõustajatega korraldab teabe järelevalvet
- Börsil on muuhulgas õigus:
  - nõuda reeglite ja seaduste nõuete rikkumise lõpetamist
  - saada ettevõttelt ja nõustajalt lisateavet
  - peatada kauplemine
  - rakendada sanktsioone (hoiatus, leppetrahv, lepingu lõpetamine)
- Järelevalvetegevuse käigus omandatud teave on püsivalt konfidentsiaalne

Mõtlemiseks ettevõtetele

- Kas ettevõttel on vaja vahendeid arenguhüppeks või mõne idee elluviimiseks?
- Milline finantseerimiskanal toetab kõige paremini ettevõtte pikaajalisi eesmärke?
- Kas ettevõte on valmis olema avalik?
- Miks võiks investor soovida ettevõttesse investeerida?
- Esimesed ettevõtted saavad enim tähelepanu...

Alternatiivturu First North tasud

Ühekordne registreerimistasu

- 25 000 EEK

Iga-aastane haldustasu

- Juhul, kui aktsiate turuväärtus on alla 75 000 000 krooni, on haldustasu suuruseks 45 000 krooni aastas.
- Juhul, kui aktsiate turuväärtus ületab 75 000 000 krooni, on haldustasu suuruseks 45 000 krooni pluss 0,02% nimetatud piirmäära ületavast turuväärtusest.
- Juhul, kui aktsiate turuväärtus ületab 300 000 000 krooni, on haldustasu suuruseks 90 000 krooni pluss 0,002% nimetatud piirmäära ületavast turuväärtusest